

CEMAL VE KEMALE MUHABBET

"Hem Sâni-i Âlemin, âsârın şehadetiyle, nihayetsiz cemâl ve kemâli vardır..."(1)

Cemâl güzellik demektir, **kemâl** ise üstünlük, meziyet, meharet gibi manalara gelir. Güzellik denilince öncelikle çiçeklerin, denizlerin, yıldızların güzellikleri hatırimıza gelir. Bu ve benzeri bütün güzellikler manevî güzelliklerin tecellileri, akisleri, mazharlarıdır. Gördüğümüz bütün ilâhî eserlerdeki güzellikler esmâ-i hüsnânın güzelliğinden gelmektedir.

Hemen gözümüze çarpan güzellikler **Müzeyyin** isminin tecellileridir. O ismin güzelliği eserlerde kendini göstermiştir.

Müzeyyin ismi güzel olduğu gibi, **Kerîm** ismi de güzeldir.

Hayat verme güzel olduğu gibi, dünya hayatına son verip berzah hayatına sevk etme de güzeldir. Yani **Muhyi** ismi de güzeldir, **Mümit** ismi de...

Öte yandan, zalimleri kahretmek ve layık oldukları cezaları vermek de güzeldir, yani **Kahhar** ismi de güzeldir, **Adil** ismi de...

Sözlerden bir hakikat dersi:

"O kemâlin ziyası şuûn ve sıfât ve esmâ ve ef'al ve âsâr perdelerinden geçtiği halde, şu kâinatta yine bu kadar hüsnü ve cemâli ve kemâli göstermiş."(2)

Biz ilâhî fiillerin ve isimlerin güzelliklerini asârın güzelliklerinde seyrediyoruz. Sadece bir misâl verelim: **Terzik (rızklandırma)** fiili güzel olduğu için, onun tezahürüyle kendi gösteren **Rezzâk** ismi de güzeldir, rızıklar da güzeldir.

İlâhî fiillerin hepsinde kemâl ve cemâl birlikte iş görürler. Yani yaratılan her şey hem çok güzel hem çok mükemmeldir.

Esmâ ve fiillerin güzellikleri ve kemâlleri ise, sıfatların güzelliklerini ve mükemmeliyetini gösterir. Sıfat ve şununun güzelliği de Zât'ın o mukaddes ve

münezzeh güzelliğinden haber verir. Üstadımızın ifade ettiği gibi, o güzelliğin bir dakika seyredilmesi (rü'yet) ehl-i cennete cenneti unutturmaktadır.

Üstad Hazretleri; **“Fıtrat-ı insaniyede cemâle karşı muhabbet, kemâle karşı meftuniyet, ihsana karşı perestiş vardır.”**(3) buyuruyor. Güzel renklerle bezenmiş bir çiçeği yahut güzel ahlâk sahibi bir insanı herkes sever. Keza, kim yapmış olursa olsun mükemmel bir sanat eserini de herkes takdir eder.

Bu özellikleri insan kalbine yerleştiren Allah, kendi mukaddes cemâlini ve kemâlini, bütün hayallerin çok ötesinde münezze bir muhabbet ile sever. Sevdiği içindir ki onları tezahür ettirmek istemiş ve mahlûkatı yaratmıştır.

“Ben gizli bir hazine idim, bilinmeye muhabbet ettim ve mahlûkatı yarattım.”(4)

Allah her mahlûkunu sever, zira O yaratmış ve esmâsına ayine kalmıştır. Bir mahlûk, ne kadar çok esmâya ne kadar ileri derecede mazhar kılınmışsa, değeri o nisbette tahakkuk etmiş olur ve Cenâb-ı Hak da o mahlûku o tecelliler nisbetinde sever.

“Masnuat içinde en sevimli ve en âli, zîhayattır. Zîhayatlar içinde en sevimli ve âli, zîşuurdur. Ve zîşuurun içinde, câmiyet itibarıyla en sevimli, insanlar içinde bulunur.”(5)

cümleleri Allah'ın en çok insanları sevdiğini ifade ediyor. Zira insanı ahsen-ı takvimde yaratmış ve onda bütün esmâsını tecelli ettirmiştir.

“İnsanlar içinde, istidadı tamamıyla inkişaf eden, bütün masnuatta münteşir ve mütecellî kemâlâtın nûmunelerini gösteren fert, en sevimlidir.”(6)

Bu cümle ile Allah'ın kâmil insanları, bunlar içerisinde de peygamberleri daha çok sevdiği ifade edilmiş ve peygamberler içerisinde de bu İlâhî muhabbete kemâliyle Peygamber Efendimiz (asm.)'in mazhar olduğu ders verilmiştir. Onun (asm.) kalbi bütün hakikatleri istiab edecek bir vüsattedir; **“şecere-i hilkatten bir meyve-i münevver derecesinde”** dir ve **“o şecerenin hakâik-ı esâsiyesini istiâb edecek bir çekirdek hükmünde”** dir. Yani, Allah Resûlünün mübarek kalbi bütün hakikatlere mazhar olmakla birlikte, bu mazhariyet bir çekirdeğin ağacın tamamını

içine alması gibidir. Mi'rac ile o çekirdek hükmündeki marifeti, muhabbeti, müşahedesi bütün kâinatı kaplayacak derecede büyüdü, inkişaf etti.

Kâinatta yarattığı her mahlûkunu seven Cenâb-ı Hak, o kâinat ağacının meyvesi olan Resûlullahı **“bütün kâinat namına”** sevmiş ve sonunda Onu huzuruna celb ile rü'yet-i cemâli ile müşerref etmiştir.

Dipnotlar:

- (1) bk. [Sözler, Otuz Birinci Söz, Üçüncü Esas.](#)
- (2) bk. [age., Otuz İkinci Söz, İkinci Mevkif.](#)
- (3) bk. [Lem'alar, On Birinci Lem'a.](#)
- (4) bk. *Aclunî, Keşfü'l- Hafa, II/132.*
- (5) bk. [Sözler, Otuz Birinci Söz, Üçüncü Esas.](#)
- (6) bk. [age.](#)